

03.06.2019 р.

Аналітична довідка

Про підсумки виховної роботи педагогічного колективу за 2018/2019 н. р.

Педагогічний колектив КЗ «Верхньодніпровська середня загальноосвітня школа №5 I-III ступенів» у 2018/2019 навчальному році працював над виховною проблемою: «Забезпечення реалізації демократичних цінностей у навчанні та вихованні учнів школи».

Виховна робота планувалась відповідно правових норм освіти: Конституції України, Конвенції ООН про права дитини; Національної доктрини розвитку освіти в Україні, Законів «Про освіту», «Про загальну середню освіту» Національної програми «Діти України», Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді, Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності, з урахуванням Методичних рекомендацій з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2018/2019 н. р. та участі у проекті «Демократична школа».

Виховна робота проводилася за такими напрямками:

- громадянське;
- національно-патріотичне;
- превентивне;
- художньо-естетичне;
- екологічне;
- трудове;
- спортивне, туристичне;
- позакласна робота з учнями;
- робота учнівського самоврядування дружини «Сузір'я»;
- робота психолого-соціальної служби;
- співпраця з позашкільними, громадськими організаціями, службами;
- робота батьківського всеобучу;
- висвітлення виховної роботи на сайті школи, у шкільній газеті «П'ятірочка» та районній газеті «Придніпровський край».

Також у виховній роботі враховувалася участь школи у Всеукраїнській програмі освіти для демократичного громадянства «Демократична школа».

Пріоритетним напрямком роботи у 2018/2019 навчальному році були національно-патріотичне та громадянське виховання, складовими якого виступали військово-патріотичне, громадянсько-патріотичне та духовно-моральне виховання. Протягом навчального року організовано та проведено

акції: «Хай ангели тебе оберігають», «Ніхто, крім нас», «Подарунок воїну АТО», «Підтримай наших моряків: напиши листа»; заходи, присвячені Революції Гідності, Дню соборності України, вшануванню пам'яті героїв Крут та Небесної Сотні. Варто відзначити активну життєву позицію та небайдуже ставлення до участі в названих заходах учнівських та батьківських колективів 2-Б (кл. кер. Бердник Н.В.), 3-А (кл. кер. Калуцька І.А.), 3-Б (кл. кер. Храпко А.М.), 3-В (кл. кер. Чорнойван Т.І.), 4-А (кл. кер. Пирожевська Л.Л.), 4-Б (кл. кер. Саннікова М.В.), 6-Б (кл. кер. Молдован Т.М.), 6-А (кл. кер. Кузнєцова В.Д.), 7-А (Кирильченко О.В.), 8-Б (кл. кер. Кравець А.М.), 9-А (кл. кер. Терентенко В.Д.), 9-Б (кл. кер. Климко Г.М.), 10 (кл. кер. Соболев О.М.), 11 (кл. кер. Сидорова Л.О.).

Особливу увагу школярів було зосереджено на змісті проведених заходів, головним завданням яких є утвердження у свідомості й почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України. Форми, методи і прийоми роботи з національно-патріотичного виховання обиралися як традиційні (класні години, лінійки-реквієми, конкурси пісні і строю, виставки книг, круглі столи, конкурси малюнків і плакатів, екскурсії до музею), так і сучасні (патріотичний квест «Нащадки козацької слави»; майстер-класи з виготовлення голубів миру, арт-лістівок, маків; створення колективного панно «Соборна Україна»; створення патріотичних колажів «Революція Гідності»; створення символічної вазы пам'яті, присвяченої героям Крут).

Відповідно до річного плану виховної роботи були проведені заходи:

- до Дня миру (майстер-клас з виготовлення голубів (2-4кл.); акція для жителів і гостей міста «Хай голуб мир нам принесе» (5-А,5-Б,6-А,6-Б, 7-Б, 8-А, 8-Б);
- до Дня захисника України (спортивно-патріотична гра «Нащадки козацької слави» (2-4 кл.), патріотичний квест «Нащадки козацької слави» (5-8 кл.), інтерактивний захід у співпраці з музеєм та дитячою бібліотекою «Козацькому роду нема переводу» (8-А,Б кл);
- до Дня Революції Гідності (проведено конкурс колажів «Революція Гідності» (8-А,Б, 9-А,Б,10, 11 кл.), проведено для учнів 2-5 кл. інформвісник «Революція Гідності»(11 кл.);
- до Дня пам'яті жертв Голодомору (єдина класна година-реквієм «Запали свічку пам'яті»; інформвісники «Скорботні сторінки історії мого народу» (10-11 кл.); бібліотечний урок «Скорботні сторінки історії України у творах письменників» (8-А, Б кл.);
- до Дня Збройних сил України (конкурс патріотичної пісні і строю (5-11 кл.);

- до Дня соборності України (єдина класна година «Україна – єдина країна» та створення панно «Соборна Україна» (1-11 кл.); круглий стіл «День соборності: від минулого до сучасності» (11 кл.), благодійний ярмарок «Смачна Україна»(2-11 кл.);
- до Дня пам'яті героїв Крут (єдиний урок-реквієм «Бій під Крутами»; створено символічну вазу пам'яті «Героям Крут уклонися»;
- до Дня вшанування Героїв Небесної сотні (літературно-музична композиція «І ангелами стала Небесна сотня»);
- до Дня рідної мови (ярмарок знань «Наша мова барвінкова»);
- до Дня Перемоги (єдина класна година, присвячена 74 річниці перемоги у Другій світовій війні; привітання ветеранів; упорядкування братської могили в парку ім. Семенова; екскурсія до музею (5-6 кл.));

Важливим аспектом формування національної самосвідомої особистості є виховання поваги та любові до державної мови, адже мовне середовище має значний вплив на формування учня-громадянина, патріота України. Тож у школі до Дня української писемності було проведено акцію «Ми любимо рідну мову» (1-4 кл.), виставку малюнків «Свічечка букви «І» (5-7 кл.), виставка плакатів «Чари барвінкові» (9-11 кл.). До Дня рідної мови було проведено ярмарок знань «Наша мова барвінкова» (вч. Осташко Т.В., Кирильченко О.В.), створено стіну мудрих думок (вч. Рижик О.В.); на вшанування 205 річниці з Дня народження Т.Г. Шевченка відбувся конкурс декламаторів «Шевченкове слово» (кл. кер. Бердник Н.В., Карасьова В.А., Калущка І.А., Храпко А.М., Чорнойван Т.І., Саннікова М.В., Пирожевська Л.Л.).

Традиційним стало проведення у школі Міжнародного конкурсу знавців української мови ім. П. Яцика, мовно-літературного конкурсу ім. Т. Шевченка та Всеукраїнської українознавчої гри «Соняшник». Переможцями II етапу конкурсу ім. П.Яцика стали учениця 5-А класу Чайченко К. (вч.Рижик О.В.), 6-Б класу Заїка Б. (вч. Кирильченко О.В.), учениця 7-А класу Максимович Е. (вч. Кирильченко О.В.), призером – Давиденко Я. (II місце, вч. Рижик О.В.), Зелений Д. (II місце, вч. Кирильченко О.В.), Яценко О. (III місце, вч. Осташко Т.В.). Призерами II етапу конкурсу ім. Т. Шевченка стали вихованці Кирильченко О.В. Зелений Д. (III місце), Рижик О.В. – Давиденко Я. (II місце), а перемогу здобула Чайченко К. (вч. Рижик О.В.).

Значна увага також приділялася знанням про побут, звичаї і традиції, світогляд українців. Через українознавство йде духовне збагачення дітей, виховання любові до батьківщини, рідної мови, культури нашого народу. Так до Дня соборності було проведено благодійний ярмарок «Смачна Україна», де класні колективи представили національні українські страви, а зібрані кошти рішенням Ради дружини «Сузір'я» були витрачені на облаштування куточків відпочинку для учнів. Класними керівниками було проведено ряд класних

годин, виховних заходів, спрямованих на виховання почуття національної гідності, гордості за культуру свого народу. Традиційними у нашій школі стали посвята у козачата, «Мандри веселих колядників» (4-А, Б кл.), андріївські вечорниці (8-11 кл.), Масляна (1-9 кл.). Ці заходи також сприяють зближенню батьківської та учнівської громад.

З метою формування моральних якостей особистості, духовності, уміння жити в громадянському суспільстві, культури поведінки та позитивної мотивації до праці налагоджено системну роботу, яка передбачає забезпечення гармонійного співвідношення різних напрямів, засобів і методів виховання дітей у процесі навчання і позакласної діяльності. Так класними керівниками у тісній співпраці із шкільним психологом здійснювалося вивчення індивідуальних особливостей учнів, їхніх інтересів та потреб. Було проведено ряд виховних годин, направлених на пізнання власного характеру учнів, боротьбу з негативними рисами та виховання позитивних якостей особистості. Особливо хочеться відзначити у цьому плані наробки Калуцької І.А., Храпко А.М., Чорнойван Т.І., Саннікової М.В., Пирожевської, Л.Л., Кирильченко О.В., Климко Г.М., Терентенко В.Д., Сидорової Л.О. Також для учнів 10 класу було впроваджено курс «Крок до порозуміння» (вч. Терентенко В.Д.), мета якого – розвивати в учнів критичне мислення, готовність до спокійного обговорення проблем і спільного пошуку рішень щодо їх розв'язання.

Особлива увага в школі приділялася питанням превентивного виховання. Було створено цілеспрямовану систему заходів правового, психолого-педагогічного, соціально-медичного, освітнього, інформаційно-освітнього та організаційного характеру, спрямованих на формування позитивних соціальних установок, запобігання вживанню наркотичних речовин, відвернення суїцидів та формування навичок безпечних статевих стосунків у дітей та учнівської молоді. Було створено всі умови для формування позитивних якостей особистості в процесі різноманітних видів трудової, навчальної, позашкільної й іншої діяльності, що сприяють інтелектуальному, морально-етичному, естетичному розвитку, виробленню стійкості до негативних впливів, стимулювання неповнолітніх до здорового способу життя і позитивної соціальної орієнтації.

У рамках місячника «Увага! Діти на дорозі» учнями 4-А та 4-Б (кл. кер. Пирожевська Л.Л., Саннікова М.В.) 9-Б (кл. кер. Климко Г.М.) було проведено інтерактивні лінійки для учнів школи, на яких вони мали змогу повторити правила дорожнього руху.

У школі працювала рада з профілактики правопорушень, засідання якої відбувалися один раз на четверть і на яку запрошувалися учні, схильні до порушень шкільного статуту та правопорушень, а також їхні батьки.

У навчальному закладі з 05.12 по 09.12.18 р. було проведено Всеукраїнський тиждень правового виховання, в ході якого відбулися з просвітницько-профілактичною метою зустрічі учнів школи з інспектором районного відділу

кримінально-виконавчої інспекції Радиком Ю.О., інспектором районного відділу юстиції Доценко Л.А., інспектором ювенальної превенції Верхньодніпровського відділення поліції Саранчею І.А. Вони ознайомили учнів з поняттями «правова поведінка», «правопорушення», «кримінальна відповідальність». Також між учнями 7-А, Б класів було проведено вікторину на правову тематику «Що? Де? Коли?». Використовуючи рекомендації тренерів програми «Демократична школа», було обговорено і прийнято на засіданні сузір'я «Феміда» шкільні правила для учнів. Для класних керівників було проведено семінар «Булінг у школі та шляхи його подолання» (Овчиннікова С.О., Осташко Т.В., Кужиль Т.В., Кирильченко О.В., Терентенко В.Д.). На офіційному сайті школи з'явилася рубрика «Стоп-булінг», де розміщено важливу інформацію про порядок дій у випадку виявлення булінгу в школі.

Участь у всеукраїнській акції «16 днів проти насильства» стала уже традиційною в нашій школі. У рамках акції було проведено конкурс плакатів «Ми проти насильства» (5-11 кл.), дискусію «Гендерна нерівність вчора і сьогодні?» (10-11 кл.), тренінгове заняття «Як подолати агресію» (9-А,Б кл.), класними керівниками та психологом проведено цикл тренінгів антибулінгового спрямування, розроблено буклет «Якщо ти став жертвою булінгу» (8-Б клас).

До Всесвітнього дня боротьби з палінням, згідно з планом роботи школи, було проведено виставку плакатів «Ні» - шкідливим звичкам». Також традиційною уже стала акція на підтримку людей, що живуть зі СНІДом, «Червона стрічка». У рамках проекту «Маршрути безпеки» тренерами гри та групою фасилітаторів було проведено гру для учнів 7-х класів, а учні 6-А класу(кл. кер. Кузнецова В.Д.) для учнів 5-х класів провели «Чесну гру».

Класними керівниками були проаналізовані умови проживання дітей із сімей, які опинилися в складних життєвих ситуаціях (таких на сьогоднішній день у школі налічується 6 – Темченко С. (7-А кл.), Литвинець О.(8-А кл.), Мироненко О. (7-Б кл.), Матусевич А. (8-А кл.), родина Орленків (1-Б, 2-А, 4-А кл.),Писаревська Д. (8-А кл.). Класними керівниками, соціальним педагогом, шкільним практичним психологом постійно проводилася профілактична робота з дітьми, які перебувають на внутрішньо шкільному обліку.

Сучасний погляд на виховання дітей заснований на особистісно-орієнтованому підході, який вимагає від педагога знання інноваційних виховних технологій. Дієвими є моделювання різноманітних ігрових форм і методів, які виховують в учнів переконання, формують навички та вміння протистояти негативним явищам у суспільстві. Так у школі великої популярності набув проект «Маршрути безпеки» та захід «Чесна гра», спрямовані на профілактично-просвітницьку роботу серед молоді щодо ВІЛ/СНІДу та ІПСШ, а також на формування толерантного ставлення до людей, що живуть з ВІЛ/СНІДОМ (вч. Осташко Т.В., Климко Г.М., Кузнецова В.Д.), адже одним із важливих завдань

сучасної школи є виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя.

Згідно з планом проведення спортивно-масових заходів у школі у вересні було проведено урочисте відкриття шкільної спартакіади, яке завершилося урочистим маршем олімпійців. У рамках тижня фізкультури і спорту проводилися «Олімпійський експрес», змагання зі стрибків на скакалці (1-4 кл.), з шахів (9-11 кл.). Під час творчо-патріотичного фестивалю «Нащадки козацької слави» було проведено спортивні змагання «Тато, мама, я – спортивна сім'я» (2-4 кл.).

Згідно з планом роботи районного відділу освіти та гуманітарного відділу міської ради у школі проводилися змагання з футболу, волейболу, стрітболу, шахів, кульової стрільби. Хороші результати показали наші спортсмени і на зональних обласних змаганнях. Так у змаганнях з футболу хлопці 2005, 2006, 2007 р. н. зайняли I місце у районі та II - на зональних обласних. У змаганнях зі стрітболу дівчата 2005 р.н. вибороли I місце, а з волейболу показали другий результат. Збірна школи стала також переможцем районних змагань з кульової стрільби та шахів. Також цього року у змаганнях з юнармійського багатоборства збірна школи зайняла II місце. Рій «Дужі» військово-патріотичної гри «Джура» пережив зміну поколінь, тому цього року їхній виступ був не дуже вдалим і показав недоліки у підготовці до змагань. Тому в наступному навчальному році треба більше уваги приділяти фізичній підготовці команди.

Естетичне виховання покликане пробуджувати в учнів бажання створювати прекрасне й боротися з усім потворним. Із естетичного ставлення до дійсності випливають і завдання, які ставилися перед галуззю естетичного виховання, а саме: стимулювання естетичних потреб учнів; вироблення естетичних смаків, оцінок і думок; виявлення й розвиток художніх здібностей учнів у різних видах діяльності та галузях мистецтва.

Естетичне виховання, що проводилося на уроках, доповнювалося позакласною роботою гуртків – театральною студією «Ліра» (кер. Сидорова Л.О.), вокальною студією «Ексклюзив» (кер. Сидорова Л.О.), гуртком спортивно-бального танцю «Променад». Так у конкурсі «Собори наших душ» серед поетів – I місце на районному, а потім і обласному етапі виборів Зелений Д. (вч. Кирильченко О.В.); серед художників – I місце у міському етапі зайняли Біла М., Пітюренко С., Туманова О. Класні керівники та вчителі-предметники (Бойко Т.Г., Самсоненко К.П., Кирильченко О.В., Осташко Т.В., Чорнойван Т.І., Храпко А.М.) активно співпрацювали з бібліотеками, залучаючи дітей до читання та розвиваючи їхні естетичні смаки.

Традиційним стало відвідування школярами вистав драматичного і лялькового театрів.

Прекрасним засобом естетичного виховання учнів виступає природа. Вихованню любові до прекрасного в природі сприяють екскурсії, походи, прогулянки, які проводилися учнівськими колективами 3-А, Б, В (кл. кер. Храпко А.М., Калуцька І.А., Чорнойван Т.І.); 4-А,Б (кл. кер. Пирожевська Л.Л., Саннікова М.В.); 10 (кл. кер. Соболев О.М.); 8-Б (кл. кер. Кравець А.М.); 9-А (кл. кер. Терентенко В.Д.); 7-Б (кл. кер. Єлісеєва А.В.), 7-А (кл. кер. Кирильченко О.В.), 6-Б (кл. кер. Молдован Т.М.)

Важливим напрямом виховної роботи є еколого-натуралістичне виховання, головним завданням якого є формування екологічної культури учнів. Так сузір'ям екологів «Зелена хвиля» у школі було проведено конкурси-огляди «Школа – твій дім» та «Галерея кімнатних рослин». Справжнім святом стала участь учнів школи в природоохоронній акції «Годівничка» та всеукраїнському конкурсі на кращу шпаківню. Особливо у ній відзначилися класні колективи 2-А, Б; 3-А, Б, В; 4-А, Б; 5-А, Б класів. Традиційними у школі стали «чисті четверги», під час яких учительський та учнівський колективи школи впорядковували шкільну територію та міський парк. На шкільному подвір'ї розбито три клумби, які утримуються в порядку завдяки вчителю біології Климко Г.М. та ініціативній групі учнів.

Учні школи взяли активну участь в I, II та III етапі предметних олімпіад з базових дисциплін, Міжнародному конкурсі знавців української мови ім. П. Яцика та мовно-літературному конкурсі ім. Т. Г. Шевченка., «Колосок», «Кенгуру», «Flowers», «Бобер», де показали високий рівень знань.

Вчителі розподілили протягом кожного місяця виховні справи всіх основних напрямів виховної роботи; провели виховні бесіди, приурочені трагічним, визначним та пам'ятним подіям, про що зроблені відповідні записи в класних журналах.

Більшість заходів проведено на високому та достатньому рівні, що свідчить про те, що класні керівники та вчителі-предметники до організації та проведення заходів підійшли більш серйозно та творчо, ніж у попередньому навчальному році, врахували зауваження та допущені помилки, проводили велику роботу по підготовці учнів до виховних заходів та виховних годин. Всі заходи сприяли розвитку індивідуальних здібностей та особливостей учнів, розвитку їх талантів. Яскравим і незабутнім стало свято «Мері Поппінс запрошує на свято», на якому було підведено підсумки роботи школи у 2018-2019 н.р.

Робота з батьками включала індивідуальні консультації, батьківські збори, родинні свята, загальношкільні збори. Розглядалися питання актуальні як для окремого класу, так і для всієї школи, дитячого та батьківського колективу взагалі: про профілактику жорстокості та насильства в сім'ях, про запобігання дитячому травматизму, булінгу, про дотримання єдиних вимог стосовно поведінки учнів у школі, про вплив моральної атмосфери і психологічного

клімату сім'ї на формування дитини, про вплив Інтернету на дітей, харчування, участь учнів у гуртках. На педагогічній раді від 06.06.2019р. (протокол№12) підводилися підсумки роботи школи в проекті «Демократична школа».

Питання виховного процесу розглядалися на засіданнях методоб'єднання класних керівників, на нарадах при директорові. Також продовжувалася робота на IV етапі обласного науково-методичного проекту «Освітні стратегії соціалізації особистості громадянського суспільства».

Разом з тим під час організації виховної роботи у школі було виявлено і ряд недоліків.

Класним керівникам слід більше уваги приділяти вихованню естетичних смаків учнів, їхньому зовнішньому вигляду, формуванню дикції, культури поведінки на сцені, вмінню виступати перед аудиторією та ін. (особливо під час проведення відкритих виховних заходів); відповідальніше ставитися до планування виховної роботи у класних колективах. Усе це необхідно для розвитку індивідуальних здібностей учнів.

У 2018 році школа пройшла відбір до Всеукраїнської програми освіти для демократичного громадянства «Демократична школа». Було створено ініціативну групу дітей, батьків та вчителів, які пройшли тренінги в рамках цієї програми. Серед напрямків демократичного розвитку школи нами було обрано сферу змін «Шкільне самоврядування». У минулому навчальному році учнями школи було обговорено, а потім прийнято на засіданні Ради дружини «Сузір'я» Статут шкільного самоврядування, складено план дій на наступний навчальний рік. У вересні провели вибори голови Ради дружини «Сузір'я», перед цим обговоривши та прийнявши Положення про вибори та Положення про виборчу комісію. Учні обговорили план загальношкільних виховних заходів, який був врахований при складанні шкільного плану виховної роботи. Разом з батьками і вчителями провели декілька благодійних ярмарків та аукціонів для облаштування шкільних приміщень. Діти зрозуміли, що все залежить від їхнього бажання та відповідальності. Зараз створено ініціативну групу, яка буде працювати над оформленням інтер'єру шкільних коридорів.

У травні 2019 року школа пройшла відбір у проект МОН всеукраїнського рівня «Формування та оцінювання громадянських компетентностей в учнів школи базового рівня». Ініціативна група відвідала тренінги проекту і розпочала роботу з педагогічним колективом над втіленням завдань проекту в життя.

Директор

Н.С. Аністратенко

Виконавець

заступник директора з НВР Т.В.Осташко